

IFRS 15: Η λογιστική των εσόδων αλλάζει

Ποιος είναι ο αντίκτυπος για τους ασφαλιστές;

Το νέο πρότυπο εσόδων IFRS 15, που θα τεθεί σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2018, πιθανώς θα επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο καταγράφετε τα έσοδα. Όμως πρόκειται για κάτι περισσότερο από μια λογιστική αλλαγή.

Θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις:

- Σε συμβάσεις που εμπίπτουν πλήρως ή εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου εσόδων
- Στον διαχωρισμό των υποχρεώσεων πραγματοποίησης της παροχής αγαθών ή της παροχής μη ασφαλιστικών υπηρεσιών από ασφαλιστικές συμβάσεις
- Στον χρόνο αναγνώρισης εσόδων για προκαταβαλλόμενες αμοιβές (up front fees)
- Στη χρονική μετάθεση και απόσβεση των εξόδων για μη ασφαλιστικές συμβάσεις ή τμήματα αυτών
- Στην επιμέτρηση και το χρονικό σημείο αναγνώρισης για μεταβλητά έσοδα.

Είναι η ώρα να λάβετε δράση, ιδιαίτερα καθώς υπάρχουν νέα πρότυπα για τα χρηματοοικονομικά μέσα και μισθώσεις, όπως επίσης και το επικείμενο πρότυπο ασφαλιστικών συμβάσεων, που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

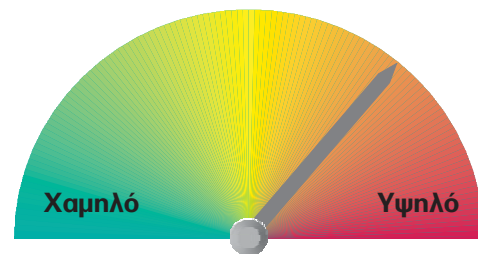
Εάν έχετε:

- Συμβάσεις που περιλαμβάνουν ασφαλιστικά και μη ασφαλιστικά συνθετικά μέρη (components)
- Συμβόλαια παροχής μη ασφαλιστικών υπηρεσιών
- Μη επιστρεπτές προκαταβαλλόμενες αμοιβές (up-front fees)
- Αμοιβές με βάση την αποδοτικότητα
- Κόστη που συνδέονται με την απόκτηση και την εκπλήρωση συμβάσεων.

...ήρθε η ώρα να αρχίσετε να εξετάζετε τις συμβάσεις σας και να αξιολογήσετε πώς οι νέες απαιτήσεις σχετικά με τα έσοδα θα επηρεάσουν την επιχείρησή σας.

Συνεργαστείτε με τους stakeholders για να δημιουργήσετε προσδοκίες ως προς τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αλλάξουν οι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs) ή οι επιχειρηματικές σας πρακτικές.

Προσδιορίζοντας τις επιπτώσεις

Συμβόλαια που περιλαμβάνουν ασφαλιστικά και μη ασφαλιστικά συνθετικά μέρη

Πιθανές επιπτώσεις

- Οι συμβάσεις παροχής μη ασφαλιστικών υπηρεσιών, όπως η διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, η ασφαλιστική διαμεσολάβηση, η διαχείριση συντάξεων, η διαχείριση απαιτήσεων ή οι υπηρεσίες θεματοφυλακής, μπορεί να εμπίπτουν εξ ολοκλήρου στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου εσόδων.
- Οι ασφαλιστικές συμβάσεις και τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών για τα χρηματοοικονομικά μέσα είναι πλήρως ή εν μέρει εκτός του πεδίου εφαρμογής του νέου προτύπου εσόδων. Αυτό συμβαδίζει σε μεγάλο βαθμό με την τρέχουσα πρακτική.
- Συμβάσεις που εν μέρει εμπίπτουν σε άλλο πρότυπο, π.χ. οι συμβάσεις διαχείρισης επενδύσεων που προέρχονται από ένα ή περισσότερα χρηματοοικονομικά μέσα, υπόκεινται αρχικά στις απαιτήσεις του άλλου προτύπου εάν το εν λόγω πρότυπο καθορίζει τον τρόπο διαχωρισμού ή/και αρχικής επιμέτρησης ενός ή περισσότερων μερών της σύμβασης.

Δράσεις που πρέπει να εξεταστούν

- Ελέγξτε τα προφίλ προϊόντων και εξετάστε εάν περιλαμβάνουν υποχρεώσεις εκτέλεσης για την παροχή αγαθών ή μη ασφαλιστικών υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου εσόδων.
- Αναλύστε σε υψηλό επίπεδο τις επιπτώσεις στο ποσό και το χρόνο της αναγνώρισης εσόδων.
- Προσδιορίστε τα "κενά" δεδομένων μεταξύ του τι είναι άμεσα διαθέσιμο και τι είναι αναγκαίο για να ικανοποιηθούν οι νέες απαιτήσεις.
- Σκεφθείτε πώς να καθορίσετε ποιο μέρος του τιμήματος σχετίζεται με τον ασφαλιστικό κίνδυνο και ποιο μέρος σχετίζεται με άλλες υπηρεσίες.

Συμβάσεις για την παροχή μη ασφαλιστικών υπηρεσιών

Πιθανές επιπτώσεις

- Οι συμβάσεις παροχής μη ασφαλιστικών υπηρεσιών μπορούν να ενσωματώνουν διαφορετικές υπηρεσίες σε ένα ενιαίο πακέτο, π.χ. διοικητικές υπηρεσίες, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και υπηρεσίες θεματοφυλακής. Το ΔΠΧΑ 15 περιλαμβάνει νέες οδηγίες για τέτοιου είδους ρυθμίσεις, και διαθέτει επίσης:
 - νέα κριτήρια διαχωρισμού που ενδέχεται να επηρεάσουν το ποιες υπηρεσίες είναι ομαδοποιημένες ή μεμονωμένες, και
 - νέες οδηγίες σχετικά με τον καθορισμό και τον επιμερισμό της τιμής συναλλαγής για κάθε υποχρέωση εκτέλεσης.

Δράσεις που πρέπει να εξεταστούν

- Αξιολογήστε τις ομαδοποιημένες συμβάσεις μη ασφαλιστικών υπηρεσιών σε σχέση με τα νέα κριτήρια διαχωρισμού.
- Εξετάστε κατά πόσο πρέπει να τροποποιηθούν οι όροι των συμβάσεων για τις επιπτώσεις του νέου προτύπου εσόδων.
- Αναπτύξτε συστήματα και διαδικασίες για τον επιμερισμό της τιμής συναλλαγής μιας σύμβασης σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης βάσει της σχετικής ατομικής τιμής πώλησης.

Μη επιστρεπτέες προκαταβαλλόμενες αμοιβές

Πιθανές επιπτώσεις

- Η λογιστικοποίηση των μη επιστρεπτέων προκαταβαλλόμενων αμοιβών που εισπράχθηκαν κατά την έναρξη ή κοντά στην έναρξη, π.χ. οι ληφθείσες προκαταβαλλόμενες αμοιβές για συμβάσεις διαχείρισης επενδύσεων θα εξαρτηθεί από το αν η αμοιβή:
 - αφορά συγκεκριμένο αγαθό ή υπηρεσία που μεταβιβάζεται στον πελάτη ή
 - αντιπροσωπεύει προκαταβολές για τα μελλοντικά αγαθά και υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών συμβατικών περιόδων.
- Ο χρόνος λήψης μιας προκαταβαλλόμενης αμοιβής σε σύγκριση με την παροχή των υπηρεσιών στις οποίες αναφέρεται, μπορεί να οδηγήσει σε ένα σημαντικό συνθετικό τμήμα χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή, η τιμή της συναλλαγής ίσως χρειαστεί να προσαρμοστεί ώστε να αντανάκλα τη χρονική αξία του χρήματος.

Δράσεις που πρέπει να εξεταστούν

- Αξιολογήστε τον αντίκτυπο της νέας οδηγίας σχετικά με το χρόνο της αναγνώρισης εσόδων για τυχόν μη επιστρεπτέες προκαταβαλλόμενες αμοιβές.
- Προσδιορίστε εάν ο χρόνος της είσπραξης μιας μη επιστρεπτέας προκαταβαλλόμενης αμοιβής δημιουργεί ένα σημαντικό στοιχείο χρηματοδότησης σε μια σύμβαση. Εάν εντοπιστεί ένα σημαντικό συνθετικό στοιχείο χρηματοδότησης, σχεδιάστε διαδικασίες για να επιμετρήσετε τη χρονική αξία του χρήματος και να διασφαλίσετε ότι τα συστήματά σας μπορούν να διαχειριστούν τους προκύπτοντες υπολογισμούς.

Αμοιβές με βάση την αποδοτικότητα

Πιθανές επιπτώσεις

- Οι εταιρείες μπορούν να κερδίζουν αμοιβές με βάση την αποδοτικότητα για υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων, οι οποίες υπόκεινται στις κατευθυντήριες οδηγίες περί μεταβλητού τιμήματος του νέου προτύπου εσόδων.
- Κατά τον καθορισμό της τιμής συναλλαγής, μια εταιρεία υπολογίζει το ποσό του μεταβλητού τιμήματος χρησιμοποιώντας είτε τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».
- Το εκτιμώμενο μεταβλητό τίμημα περιλαμβάνεται στην τιμή συναλλαγής στο βαθμό που είναι πολύ πιθανό ότι δε θα προκύψει μεταγενέστερη σημαντική αντιστροφή των εσόδων.

Δράσεις που πρέπει να εξεταστούν

- Εξετάστε αν χρειάζονται νέα μοντέλα ή διαδικασίες για τον καθορισμό της τιμής συναλλαγής.
- Αξιολογήστε τον αντίκτυπο του νέου προτύπου εσόδων στις εσωτερικές διοικητικές αναφορές και τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (KPIs).

Κόστη που συνδέονται με την απόκτηση και την εκπλήρωση συμβάσεων

Πιθανές επιπτώσεις

- Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, μια εταιρεία απαιτείται να κεφαλαιοποιήσει ορισμένα κόστη που προκύπτουν κατά την απόκτηση και την εκπλήρωση μιας σύμβασης, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την κεφαλαιοποίηση των προμηθειών μεσιτών που καταβάλλονται κατά τη σύναψη σύμβασης επένδυσης.
- Οι εταιρείες μπορούν να επιλέξουν να μην κεφαλαιοποιήσουν κόστη που θα αποσβεστούν μέσα σε ένα έτος ή λιγότερο.
- Τα κεφαλαιοποιημένα έξοδα αποσβένονται σε συστηματική βάση που συμβαδίζει με τη μεταφορά των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών.
- Θα απαιτηθεί κρίση για τον καθορισμό του κατάλληλου χρόνου και του τρόπου απόσβεσης, π.χ. εάν ο χρόνος απόσβεσης πρέπει να περιλαμβάνει τις αναμενόμενες μελλοντικές συμβατικές περιόδους. Αυτές μπορεί να διαφέρουν από τον χρόνο απόσβεσης του παρεμφερούς κόστους για την απόκτηση ασφαλιστικών συμβάσεων.

Δράσεις που πρέπει να εξεταστούν

- Αξιολογήστε κατά πόσο η τρέχουσα πολιτική κεφαλαιοποίησης είναι σύμφωνη με τις νέες απαιτήσεις.
- Κάνετε αλλαγές στα υπάρχοντα συστήματα για να καταγράψετε το κόστος που θα κεφαλαιοποιηθεί ή/και να απεικονίσετε τις περιόδους απόσβεσης.
- Αναπτύξτε μια πολιτική για την αξιολόγηση των κεφαλαιοποιημένων εξόδων προς απομείωση.

Μετάβαση

Πιθανές επιπτώσεις

- Μπορεί να μην είναι απλό να αναπτυχθεί ένα σχέδιο εφαρμογής που να καλύπτει το ΔΠΧΑ 15 καθώς και τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, Χρηματοοικονομικά Μέσα, του ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις και του επικείμενου προτύπου ασφαλιστικών συμβάσεων.
- Το ΔΠΧΑ 15 μπορεί να υιοθετηθεί με αναδρομική ισχύ, αναδιατυπώνοντας τα συγκριτικά στοιχεία και προσαρμόζοντας τα κέρδη εις νέον της πρώτης συγκριτικής περιόδου.
- Εναλλακτικά, το ΔΠΧΑ 15 μπορεί να υιοθετηθεί από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, προσαρμόζοντας τα κέρδη εις νέον στην αρχή της πρώτης περιόδου αναφοράς και γνωστοποιώντας την επίδραση της υιοθέτησής του σε κάθε γραμμή κέρδους ή ζημίας για την πρώτη περίοδο εφαρμογής.

Δράσεις που πρέπει να εξεταστούν

- Εκτελέστε, υψηλού επιπέδου ανάλυση αποκλίσεων για να εντοπίσετε δυνητικούς διακινητές αλλαγών στον λογισμό των εσόδων και ορισμένων συμβάσεων.
- Αναπτύξτε μια συνολική στρατηγική για τη μετάβαση, η οποία θα περιλαμβάνει όλες τις λογιστικές αλλαγές που αναμένονται στο εγγύς μέλλον και θα αξιοποιεί τις όποιες διαθέσιμες συνέργειες.

Πώς θα αλληλεπιδράσουν το ΔΠΧΑ 15 και το επικείμενο πρότυπο ασφαλιστικών συμβάσεων:

Δεδομένης της αναμενόμενης τριετούς περιόδου από τη δημοσίευση μέχρι την εφαρμογή, η ημερομηνία έναρξης ισχύος του επικείμενου προτύπου ασφαλιστικών συμβάσεων αναμένεται να είναι αρκετά μεταγενέστερη εκείνης του ΔΠΧΑ 15.

Όπου οι απαιτήσεις του επικείμενου προτύπου ασφαλιστικών συμβάσεων διαφέρουν από την τρέχουσα πρακτική, η υλοποίηση μπορεί να οδηγήσει στο να εμπίπτουν εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 ορισμένες συμβάσεις που αντιμετωπίζονται ως σήμερα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις.

Οι συμβάσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ορισμένες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σταθερής αμοιβής, π.χ.

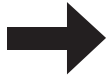
προγράμματα οδικής βοήθειας, ιατρικές υπηρεσίες σταθερής αμοιβής, και κόστος εξοπλισμού και συντήρησης, οι οποίες επιτρέπεται, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό, να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του επικείμενου προτύπου ασφαλιστικών συμβάσεων, και

- συνθετικά τμήματα υπηρεσιών, δηλαδή υποχρεώσεις εκτέλεσης για την παροχή αγαθών ή μη ασφαλιστικών υπηρεσιών, ενσωματωμένων σε ορισμένες ασφαλιστικές συμβάσεις οι οποίες είναι διακριτές και απαιτείται να διαχωριστούν από την ασφαλιστική σύμβαση.

Οι εταιρείες θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τον αντίκτυπο που θα έχουν αυτές οι προτεινόμενες απαιτήσεις καθορισμού του πεδίου εφαρμογής στο τρέχον χαρτοφυλάκιο προϊόντων τους, κατά τη μετάβασή τους στο επικείμενο πρότυπο ασφαλιστικών συμβάσεων.

Πώς μπορεί να βοηθήσει η KPMG

Αξιολογήστε τις επιπτώσεις

Σχεδιάστε μια προσαρμοσμένη προσέγγιση

Βοηθήστε στην υλοποίηση μιας μελλοντικής κατάστασης

Μια ισχυρή φάση αξιολόγησης είναι κρίσιμης σημασίας για να τεθεί το πλαίσιο για ένα επιτυχημένο έργο και είναι σημαντικό να ξεκινήσει η αξιολόγηση νωρίς για να υπάρξει ευελιξία κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης. Φυσικά, ένα στάδιο αξιολόγησης για έναν ασφαλιστή θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη τις λογιστικές αλλαγές που προκύπτουν από το ΔΠΧΑ 9, το ΔΠΧΑ 16 και το επικείμενο πρότυπο ασφαλιστικών συμβάσεων. Οι εταιρείες-μέλη της KPMG έχουν αναπτύξει τα παρακάτω εργαλεία και πόρους για να βοηθήσουν στην επιτάχυνση της φάσης αξιολόγησης και σχεδιασμού.

Ενέργειες	Εργαλεία και πόροι	Περιγραφή	Οφέλη
Αρχική εκτίμηση	Γρήγορη σάρωση	Μια συνοπτική εκτίμηση από πάνω προς τα κάτω για τον προσδιορισμό των τομέων αλλαγής και περαιτέρω διερεύνησης	Υπογραμμίζει τους τομείς για περαιτέρω έρευνα για να δοθεί σε αυτούς προτεραιότητα και εστίαση
Γνωστοποιήσεις	Ανοίγοντας το μαύρο κουτί: Αποσαφηνίζοντας το ΔΠΧΑ 4 Φάση 2	Μια αναφορά στην οποία περιγράφονται οι αναμενόμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης του επικείμενου προτύπου ασφαλιστικών συμβάσεων	Βοηθά στην ανάπτυξη της κατανόησης των γνωστοποιήσεων, της κλίμακας των αλλαγών και του τρόπου με τον οποίο θα επηρεαστούν οι διαδικασίες και τα συστήματά σας
Λεπτομερής αξιολόγηση	Ανάλυση απόκλισης	Ανάλυση των αποκλίσεων σε ολόκληρο τον οργανισμό, μεταξύ των υφιστάμενων πολιτικών και των νέων απαιτήσεων του επικείμενου προτύπου ασφαλιστικών συμβάσεων	Βοηθά στην παροχή ολοκληρωμένης ανάλυσης απόκλισης, η οποία υποστηρίζει τον προγραμματισμό και τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής
Εκτίμηση των χρηματοοικονομικών επιπτώσεων	«Τι θα συνέβαινε αν» μοντέλα και μεθοδολογία χρηματοοικονομικών επιπτώσεων	Εργαλεία που χρησιμοποιούν προβλέψεις ταμειακών ροών για να απεικονίσουν την υποκείμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα και τους αναλογιστικούς υπολογισμούς	Παρέχει έγκαιρη γνώση σε περιοχές πολυπλοκότητας και υψηλού επιπέδου εκτιμήσεις των χρηματοοικονομικών επιπτώσεων
Επιχειρησιακός αντίκτυπος και ροή δεδομένων	Ροή δεδομένων QlikView	Οπτικοποίηση της ροής δεδομένων από πηγές δεδομένων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις	Υποστηρίζει την εκπαίδευση και την κατανόηση. Βοηθά στον σχεδιασμό διαδικασιών και ροών δεδομένων
Απαιτήσεις δεδομένων	Ταξινόμηση δεδομένων	Ανάλυση των διαφορών δεδομένων για την κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το επικείμενο πρότυπο ασφαλιστικής σύμβασης	Παρέχει έγκαιρη εικόνα για τις διαφορές δεδομένων και το επίπεδο πολυπλοκότητας. Υποστηρίζει τον προγραμματισμό προγράμματος

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 210 6062100
Fax: 210 6062111

Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 211 1815600

kpmg.com/socialmedia

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγίας Αναστασίας &
Λαέρτου
Philippos Business Center

T.Θ. 8405
T.K. 570 01 Θέρμη
Τηλ: 2310 550996
Fax: 2310 543670

e-mail: info@kpmg.gr
kpmg.com/gr

© 2020 KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε., Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του διεθνούς οργανισμού ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Limited, ιδιωτική Αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με εγγυητικές εισφορές. Με την επιφύλαξη κάθε δικαιώματος.

Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν είναι γενικής φύσης και δεν προορίζονται να αντιμετωπίσουν τις περιστάσεις οποιουδήποτε συγκεκριμένου ατόμου ή οντότητας. Παρόλο που καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να παρέχουμε ακριβείς και έγκαιρες πληροφορίες, δεν μπορούμε να εγγυηθούμε ότι αυτές οι πληροφορίες είναι ακριβείς την ημερομηνία παραλαβής τους ή ότι θα συνεχίσουν να είναι ακριβείς στο μέλλον. Κανένας δεν πρέπει να ενεργεί βάσει αυτών των πληροφοριών χωρίς κατάλληλη επαγγελματική συμβουλή και χωρίς ενδελεχή εξέταση της συγκεκριμένης κατάστασης.

Το όνομα και το λογότυπο της KPMG είναι εμπορικά σήματα που χρησιμοποιούνται με άδεια του διεθνούς οργανισμού της KPMG από τις ανεξάρτητες εταιρείες-μέλη.